

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. spalio 2 d.
(OR. en)

13583/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0332(NLE)

JAI 1233
FRONT 289
VISA 191
SIRIS 86

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPRez
gavimo data:	2023 m. rugsėjo 29 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 549 final
Dalykas:	Pasiūlymas – TARYBOS SPRENDIMAS dėl Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi, pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 549 final.

Priedama: COM(2023) 549 final

Briuselis, 2023 09 29
COM(2023) 549 final

2023/0332 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi, pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

2018 m. birželio mėn. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės (SVVP), įtrauktos į Integruoto sienų valdymo fondą [COM(2018/473)].

2021 m. liepos 7 d. buvo priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1148, kuriuo sukuriama 2021–2027 m. sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonė (toliau – SVVP reglamentas).

SVVP reglamentu siekiama išreikšti solidarumą teikiant finansinę pagalbą toms valstybėms (narėms), kurios taiko Šengeno *acquis* nuostatas dėl išorės sienų. Tai yra Šengeno *acquis* plėtojimas, kuriame dalyvauja su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir tolesniu plėtojimu susijusios šalys (toliau – Šengeno asocijuotosios šalys arba asocijuotosios šalys).

2021 m. rugpjūčio 18 d. Lichtenšteino Kunigaikštystė pranešė apie savo sprendimą sutikti su SVVP reglamento turiniu ir jį įgyvendinti savo vidaus teisinėje sistemoje. Komisija šį pasiūlymą pateikia dar negavusi Lichtenšteino Kunigaikštystės pranešimo apie savo konstitucinių reikalavimų įvykdymą, kad nesutrumpėtų faktinio SVVP reglamento taikymo Lichtenšteino Kunigaikštystėje laikas. Pagal SVVP reglamento 75 konstatuojamąją dalį tokio susitarimo sudarymo procedūra turėtų įvykti po to, kai atitinkama šalis bus raštu informavusi, kad įvykdyti visi jos vidaus reikalavimai.

SVVP reglamento 7 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad turėtų būti sudaromi susitarimai, kuriais nustatomi su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusių šalių dalyvavimo SVVP pobūdis ir būdai, laikantis atitinkamų asociacijos susitarimų tam tikrų nuostatų. Sąjunga šiuos susitarimus sudaro su Šengeno asocijuotosiomis šalimis pagal SESV 216 straipsnį.

Susitarimuose taip pat turėtų būti apibrėžtas šių šalių finansinis įnašas į Sąjungos biudžetą SVVP reikmėms. Finansiniai įnašai turėtų būti apskaičiuojami pagal kiekvienos asocijuotosios šalies bendrąjį vidaus produktą, išreikštą visų dalyvaujančių valstybių bendrojo vidaus produkto procentine dalimi.

Pagal Šengeno asociacijos susitarimus asocijuotosios šalys turi visapusiškai priimti Sąjungos priemones, įskaitant SVVP reglamentą, kuriomis plėtojamas arba kurios pagrįstos Šengeno *acquis*.

SVVP skirtas Sąjungos biudžetas turėtų būti vykdomas pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 (toliau – Finansinis reglamentas). Šengeno asocijuotosios šalys taip pat turi imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų laikomasi nuostatų, susijusių su finansų valdymu ir kontrole, nustatytų SESV ir Sąjungos teisėje, kurios teisinis pagrindas yra SESV.

Susitarimais taip pat įdiegti konkretūs greito tų susitarimų koregavimo mechanizmai, skirti tiems atvejams, kai keičiami pagrindiniai su įgyvendinimu susiję Sąjungos teisės aktai, pavyzdžiui, Finansinis reglamentas.

Biudžeto ir finansų kontrolės srityje valstybėms narėms taikomos horizontaliosios prievolės (pvz., Audito Rūmų, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF), Europos prokuratūros ir Komisijos kompetencija), tiesiogiai kylančios iš Sutarties arba antrinių Sąjungos teisės aktų. Šios prievolės valstybėms narėms galioja *ipso facto*, todėl SVVP reglamente jos neišdėstytos. Dėl to šios prievolės turi būti taikomos ir asocijuotosioms šalims pagal susitarimą, kuriam taikomas šis pasiūlymas.

Į susitarimus taip pat įtraukta nuostata dėl Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS). Tai būtina atsižvelgiant į 2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1240, kuriuo sukuriama Europos kelionių informacijos ir leidimų

sistema (ETIAS) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 ir (ES) 2017/2226, 86 straipsnį, kuriame nurodyta, kad visos ETIAS gaunamos pajamos, likusios padengus jos veikimo ir techninės priežiūros išlaidas, priskiriamos Sąjungos biudžetui. Siekiant Reglamento (ES) 2018/1240 86 straipsnį teisingai taikyti visoms to reglamento dalyvaujančioms valstybėms, asocijuotųjų šalių įnašas į Priemonės teminę priemonę turėtų būti proporcingai sumažintas, jei ir kai likusios pajamos priskiriamos Sąjungos biudžetui.

Sąjunga turėtų sudaryti susitarimus su kiekviena iš keturių Šengeno asocijuotųjų šalių. Šis pasiūlymas taikomas susitarimui su Lichtenšteino Kunigaikštyste.

Susitarimo tekstas panašus į kitų Šengeno asocijuotųjų šalių tekstą, išskyrus kai kurias išimtis, daugiausia susijusias su valdymo būdu.

Pagal derybų įgaliojimus, atsižvelgiant į Lichtenšteino ypatingą padėtį (nėra išorės sienų, našta laikyti pasidalijamojo valdymo sistemos, Bendrųjų nuostatų reglamento¹, neproporcinga pradiniam 8 mln. EUR siekiančiam asignavimui 2021–2027 m. laikotarpiu), Lichtenšteinas neturės programos. Vietoj to Lichtenšteinas gaus asignavimus pagal tiesioginio valdymo principą. Todėl Susitarime numatyta, kad Lichtenšteinas taikys visą Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį („Dotacijos“). Kitaip nei kitų Šengeno asocijuotųjų šalių atveju, pagrindiniame akte numatyto laikotarpio vidurio peržiūros mechanizmo koreguoti nereikia, nes nėra jokių SVVP 28 straipsnyje nurodytų aplinkybių, kurios leistų Lichtenšteinui pasinaudoti šia priemone. Susitarime nustatyta, kaip Lichtenšteinui bus suteikta galimybė gauti finansavimą (pagal dotacijų susitarimus, kasmet keičiantis informacija apie poreikius su Komisija).

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šio pasiūlymo tikslas – pasirašyti Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimą dėl šios šalies įnašo į sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonę 2021–2027 m. laikotarpiu ir dėl šiam dalyvavimui būtinų papildomų taisyklių. Jis taikomas tokio pobūdžio trečiosios kartos susitarimams.

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Netaikoma.

• Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis

Netaikoma.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šis pasiūlymas dėl Susitarimo pasirašymo grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalimi ir 218 straipsnio 5 dalimi.

¹ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonės finansinės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159).

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 3 straipsnio 2 dalį ir kaip nurodyta Reglamento (ES) 2021/1148 7 straipsnio 6 dalyje, pasiūlymas priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai, todėl subsidiarumo principas netaikomas.

- **Proporcingumo principas**

Šis pasiūlymas būtinas siekiant įgyvendinti Reglamento (ES) 2021/1148 7 straipsnio 6 dalyje nustatytą reikalavimą sudaryti susitarimus su šalimis, susijusiomis su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu, siekiant nustatyti dalyvavimo sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonėje, įtrauktoje į Integruoto sienų valdymo fondą, pobūdį ir būdus.

Pagal susitarimo 13 straipsnio 6 dalį susitarimą (išskyrus jo 5 straipsnį) būtina taikyti laikinai nuo kitos dienos po jo pasirašymo.

- **Priemonės pasirinkimas**

Netaikoma.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Netaikoma.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Netaikoma, kadangi pasiūlymas susijęs su programos valdymu ir juo siekiama pasirašyti tarptautinį susitarimą, dėl kurio buvo deramasi remiantis Tarybos patvirtintais derybiniais nurodymais. Lichtenšteino Kunigaikštystė laikysis reglamente, kuriuo sukuriama sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonė, nustatytą taisyklių ir taikytinų Finansinio reglamento straipsnių panašiai, kaip ES valstybės narės.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Netaikoma.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Susitarimo projekto 10 straipsnyje ir priede aprašomos nuostatos, susijusios su asocijuotosios šalies metiniais finansiniais įnašais į Integruoto sienų valdymo fondo biudžetą.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Lichtenšteino Kunigaikštystei (bus) taikomi visi Reglamente (ES) 2021/1148 nustatyti stebėsenos, ataskaitų teikimo, veiksmingumo ir vertinimo reikalavimai.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Nereikalinga.

Atsižvelgdama į tai, kas nurodyta pirmiau, Komisija siūlo Tarybai priimti sprendimą pasirašyti susitarimą Sąjungos vardu ir įgalioti Tarybos pirmininką paskirti asmenį (-is), tinkamai įgaliotą (-us) pasirašyti Sąjungos vardu.

Komisija pateikė atskirą pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl pridedamo Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi 2021–2027 m. laikotarpiu², sudarymo. Taryba šį sprendimą priima gavusi Europos Parlamento pritarimą.

² COM(2023)472

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi, pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2022 m. vasario 21 d. Taryba įgaliojo Komisiją pradėti derybas³ su Islandija, Norvegijos Karalyste, Šveicarijos Konfederacija ir Lichtenšteino Kunigaikštyste dėl asocijuotųjų šalių finansinių įnašų susitarimų ir jų dalyvavimui būtinų papildomų taisyklių, įskaitant nuostatas, kuriomis užtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga ir Audito Rūmų audito įgaliojimai, kurie turi būti sudaryti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1148⁴. Derybos su Lichtenšteino Kunigaikštyste buvo sėkmingai baigtos 2023 m. birželio 16 d. parafavus Susitarimą;
- (2) Reglamentas (ES) 2021/1148 grindžiamas Šengeno *acquis*; Danija, remdamasi prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 4 straipsniu, nusprendė įgyvendinti tą reglamentą savo nacionalinėje teisėje. Pagal Protokolo Nr. 22 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (3) šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB⁵. Todėl Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (4) todėl Susitarimas turėtų būti Sąjungos vardu pasirašytas su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau;
- (5) pagal susitarimo 13 straipsnio 6 dalį susitarimas (išskyrus susitarimo 5 straipsnį) turėtų būti laikinai taikomas nuo kitos dienos po jo pasirašymo,

³ Tarybos sprendimas (ES) 2022/442 2022 m. vasario 21 d. kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Islandija, Norvegijos Karalyste, Šveicarijos Konfederacija ir Lichtenšteino Kunigaikštyste, kad būtų sudaryti Europos Sąjungos ir tų šalių susitarimai dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone, įtraukta į Integruoto sienų valdymo fondą (OL L 90, 2022 3 18, p. 116).

⁴ 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1148, kuriuo sukuriamas sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonė, įtraukta į Integruoto sienų valdymo fondą (OL L 251, 2021 7 15, p. 48).

⁵ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sajungos vardu patvirtinamas Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi 2021–2027 m. laikotarpiu, pasirašymas Europos Sąjungos vardu su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau.

Pasirašyti numatyto Susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Tarybos generalinis sekretoriatas parengia įgaliojamąjį raštą, kuriuo Komisijos nurodytam (-iems) asmeniui (-ims) suteikiami įgaliojimai pasirašyti Susitarimą su sąlyga, kad jis bus sudarytas.

3 straipsnis

Pagal susitarimo 13 straipsnio 6 dalį susitarimas (išskyrus 5 straipsnį) laikinai taikomas nuo kitos dienos po jo pasirašymo iki tol, kol jis įsigalios.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*